

1: คำนำ
(INTRODUCTION)

มีหอยฝาเดียวหลายชนิดเป็นประเภทกินเนื้อ (Carnivorous) โดยใช้ฟันลิ้น (Radula) และอวัยวะพิเศษ (ABO - Accessory Boring Organ) เจาะเปลือกหอยอื่น แล้วยื่นงวง (Proboscis) เข้าไปดูดเนื้อกิน (Carriker, 1961) โดยเฉพาะหอยที่อยู่ในครอบครัวหอยหนาม (Family Muricidae) และหอยนางซี (F. Naticidae) ในพวกหอยกระแจะ Thais spp. และ Urosalpinx spp. ได้มีการศึกษาค้นคว้ากันมากในยุโรปและอเมริกา ทั้งในกานพฤติกรรมการเจาะ (Drilling behaviour) (เช่น Carriker, 1955, 1958, 1959, 1961) และปริมาณการทำลาย (Rate of Predation)

อาหารของพวกหอยดังกล่าวนี้ส่วนใหญ่ได้แก่เพรียงหิน (Rock barnacles) หอยแมลงภู (Sea mussels) และหอยนางรม (Oysters) ซึ่งหอยทั้งสองพวกนี้มีความสำคัญมากในคานเศรษฐกิจ

สำหรับประเทศไทยเรา การทำนาหอยนางรมเริ่มต้นทำกันมานานแล้ว (เขียนสงครัมมี 2510, พรหมานนท์ 2510) จนปัจจุบันเป็นอาชีพที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากทำรายได้สูง เช่นที่บ้านเพ จังหวัดระยอง และบริเวณอ่างศิลา สามมุข แหลมแท่น ศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในช่วงระยะเวลา 4-5 ปี ของการทำนาหอยนางรม ชาวประมงได้พากันเปลี่ยนแปลงสภาพของดินอาศัย เช่น แต่เดิมเป็นหาดเลนปนทราย มาเป็นหาดมีโขดหิน จนเป็นเหตุหนึ่งที่น่าพวกรูขี้เป็ดที่เป็นศัตรูของหอยนางรม ในแถบบ้านเราได้แก่หอยกระแจะ

Thais javanica ซึ่งทวีจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วจนโดยอาศัยหอยนางรมเป็นอาหาร

หากสภาพการ เช่นนี้ถูกทอดทิ้งไม่คิดหาทางแก้ไขแต่ต้น นานไปหอยกระแจะอาจเป็นศัตรูที่ทำลายเศรษฐกิจในการทำนาหอยนางรมอย่างมาก เพราะเรายังขาดความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้

ในการศึกษาครั้งนี้มีความประสงค์ที่จะรวบรวมความรู้และข้อมูลพื้นฐานโดยทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับหอยกระแจะซึ่งจะนำไปสู่การค้นคว้าในขั้นต่อไป เพื่อหาวิธีที่จะป้องกันควบคุมหรือกำจัดศัตรูของหอยนางรม เช่นที่กล่าวให้โดยล อันจะเป็นทางนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตของนาหอยนางรมทางอ้อม

งานต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาค้นคว้ากันมากในต่างประเทศเกี่ยวกับหอยพวก Thais (Nucella) lapillus, Urosalpinx cinerea, Ocenebra erinaceus Natica spp. เช่น การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะภายนอก และระบบอวัยวะต่าง ๆ (เช่น Carriker 1943, 1946 Fretter, 1946.)

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการกินอาหารหรือการเจาะไขเปลือกหอย (เช่น Jensen, 1951; Hancock, 1954; Carriker 1955, 1958, 1959, 1961 และ Carriker, Scott and Martin Jr., 1963).

การศึกษาเกี่ยวกับนิเวศวิทยา (เช่น Orton and Lewis, 1931; Fischer - Piette 1931, 1935) และการศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติและความสำคัญทางเศรษฐกิจ (เช่น Moore, 1936, 1938; Orton, 1927).